

Regionale Arbeidsmarktprognose 2024-2025

Achterhoek

4 juni 2024

Aantal banen in de Achterhoek stabiliseert, maar krapte blijft en vraagt om creatieve oplossingen

UWV verwacht dat het aantal banen in de Achterhoek in 2024 en 2025 vrijwel gelijk blijft. De arbeidsmarkt volgt hiermee de economie die terugkeert naar een gematigd groeipad. Ook aanhoudende personeelstekorten en hoge personeelskosten remmen de banengroei. De meeste sectoren laten zeer lichte banengroei laten zien, maar het onderwijs en de bouw krijgen in 2024 en 2025 te maken met banenkrimp. De uitzendsector herstelt in 2025 licht na twee jaren van forse krimp. Hoewel de krapte op de arbeidsmarkt over een historisch hoogtepunt heen lijkt te zijn, blijven werkgevers de komende jaren last houden van personeelstekorten. Deze aanhoudende krapte vraagt om creatieve oplossingen om personeel te werven en behouden, maar ook om de arbeidsproductiviteit te verhogen.

Laura Boers, arbeidsmarktadviseur bij UWV voor de Achterhoek: 'In 2024 en 2025 groeit het aantal banen in de Achterhoek nauwelijks. Maar doordat de bevolking in de werkzame leeftijd in de Achterhoek krimpt, blijft de krapte op de arbeidsmarkt aanhouden. Dat betekent over het algemeen goede kansen voor werkzoekenden, maar uitdagingen voor werkgevers.'

Stabilisatie aantal werknemersbanen in de Achterhoek in 2024 en 2025

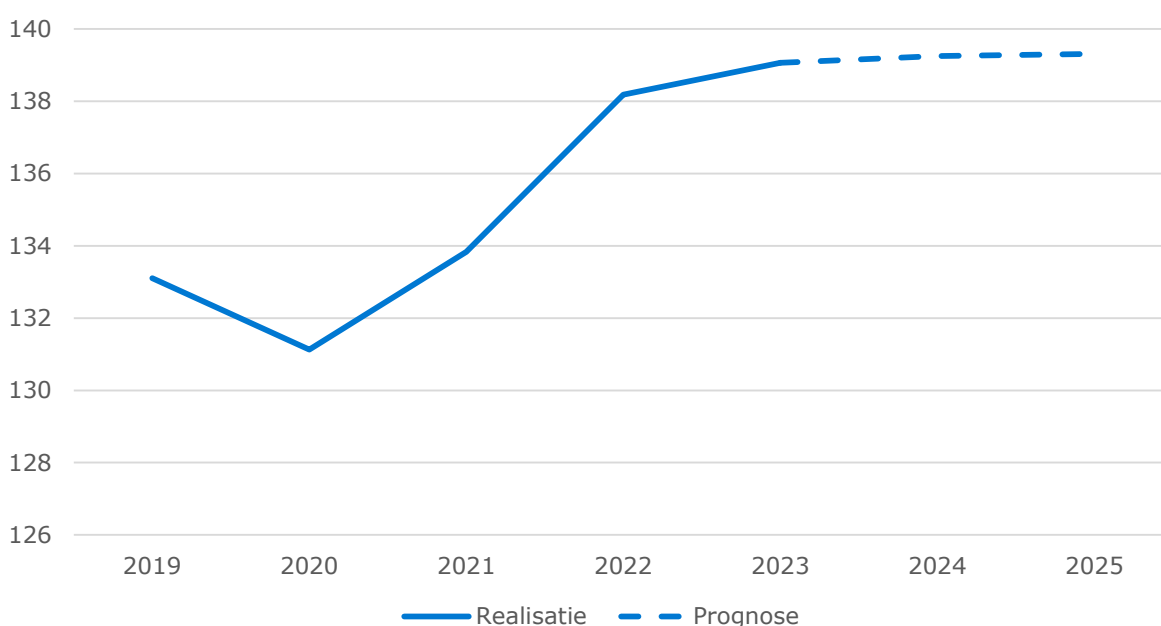
Na de dip tijdens de coronacrisis in 2020 groeide de werkgelegenheid in de Achterhoek in 2021 met ruim 2% en in 2022 met ruim 3%. In 2023 vlakke de groei van het aantal werknemersbanen af tot 0,6%. Dat was het gevolg van de lagere economische groei, maar ook van de krapte op de arbeidsmarkt en aanhoudende personeelstekorten bij werkgevers. In de Achterhoek speelt daarbij ook het dalende aantal inwoners in de werkzame leeftijd een rol.

In februari 2024 verwachtte het Centraal Planbureau (CPB) een gematigde economische groei van 1,1% in 2024 en 1,6% in 2025. In Nederland volgt de arbeidsmarkt die ontwikkeling en groeit het aantal werknemersbanen in 2024 en 2025 met 0,7% per jaar. In de Achterhoek blijft het aantal banen van werknemers echter vrijwel gelijk. Voor 2024 wordt nog een zeer lichte groei van 0,1% verwacht. In 2025 blijft het aantal banen van werknemers praktisch gelijk. In totaal neemt het aantal werknemersbanen in de Achterhoek in 2024 en 2025 met 200 toe tot 139.300.

De belangrijkste verklaring voor de geringe banengroei in de Achterhoek is de krimp van de bevolking in de werkzame leeftijd. Doordat die krimpt terwijl het aantal banen praktisch gelijk blijft, neemt het aantal banen per duizend inwoners van de Achterhoek wel toe. Dat betekent dat de krapte op de arbeidsmarkt in de Achterhoek aanhoudt.

Ontwikkeling werknemersbanen

Achterhoek, realisatie 2019 – 2023 en prognose 2024 – 2025 (absoluut, x 1.000)

Bron: realisatie CBS, prognose Bureau Louter in opdracht van UWV

In de Achterhoek in de meeste sectoren nog wel zeer lichte banengroei

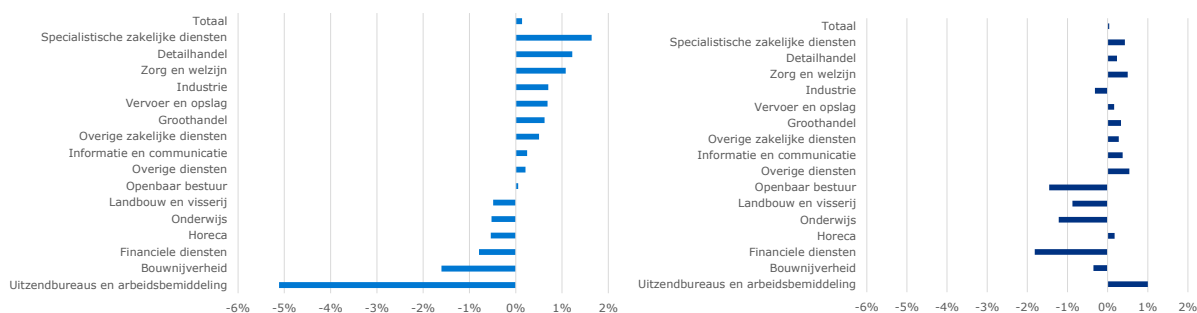
UWV verwacht dat het aantal banen van werknemers in de Achterhoek in 2024 en 2025 in de meeste sectoren licht groeit. Sectoren waar beide jaren de werkgelegenheid krimpt, zijn **landbouw & visserij**, **financiële diensten** door automatisering en concentratie van werk op hoofdkantoren, **onderwijs** door dalende leerlingenaantallen en de **bouw** door de hoge rente, stijgende bouwkosten, gebrek aan nieuwbouwlocaties en strengere milieuregels. In absolute zin gaat het in deze sectoren echter om zeer kleine verschillen.

De linker grafiek op deze pagina toont de procentuele ontwikkeling van het aantal werknemersbanen per sector van 2023 op 2024. De rechter grafiek toont die ontwikkeling van 2024 op 2025. In beide perioden is de groei of krimp van het aantal werknemersbanen in de meeste sectoren kleiner dan 1%. Grote uitschieters in positieve of negatieve zin komen minder voor dan in de afgelopen jaren. Een uitzondering hierop is de **uitzendsector** waar het aantal banen na een daling in 2023 ook in 2024 met ruim 5% verder afneemt, om in 2025 met 1% te stijgen.

In 2024 groeit de werkgelegenheid het sterkst in sectoren als **specialistische zakelijke diensten** (+1,6%), **detailhandel** (+1,2%) en **zorg & welzijn** (+1,1%). De sector specialistische zakelijke diensten groeit al jaren sterk. Deze sector bestaat onder andere uit organisatieadviesbureaus, consultants, accountants en juridische dienstverleners. De gestaag doorgroeiende werkgelegenheid in **zorg & welzijn** is belangrijk voor de Achterhoek. Door het grote aandeel in de totale werkgelegenheid levert de banengroei in 2024 in de zorgsector in absolute zin de meeste banen op (+300). De bevolkingsgroei en de vergrijzing zijn belangrijke drijfveren voor de toenemende zorgvraag. In 2025 volgt een veel minder sterke groei. Dat komt mede door de aanhoudende personeelstekorten.

Procentuele ontwikkeling werknemersbanen per sector

Achterhoek, prognose 2023-2024 (links) en 2024-2025 (rechts)

Bron: Bureau Louter in opdracht van UWV

Licht herstel uitzendsector in 2025 na 2 jaren van krimp

Opvallend is de banenkrimp in 2024 bij de **uitzendbureaus** (-5,1%, -500 banen). De uitzendbranche maakt turbulente jaren door, met sterke schommelingen in de werkgelegenheid. Veel uitzendkrachten werken in horeca, industrie, transport, groothandel en landbouw. Al deze sectoren, vooral industrie en transport, zijn in de Achterhoek sterker vertegenwoordigd dan gemiddeld voor heel Nederland. Uitzendbureaus vangen pieken en dalen in de productie op. Daardoor vormen zij een conjunctuurgevoelige sector die tijdens de coronacrisis hard werd getroffen en in 2021 en 2022 juist weer sterk herstelde. In 2023 nam de vraag naar uitzendkrachten echter af en daalde het aantal banen in deze sector. In 2024 neemt het aantal banen verder af door de beperkte economische groei. De sector heeft behalve van de zwakke economische groei ook last van de krapte op de arbeidsmarkt. Werkgevers zijn hierdoor eerder geneigd om personeel zelf in dienst te nemen. Daarnaast kunnen mensen die flexibel willen werken dat ook doen als zzp'er. Ook strengere wet- en regelgeving raakt de sector. Dat maakt uitzendwerk duurder en minder flexibel dan voorheen.

In 2025 volgt met een iets sterkere economische groei, licht herstel van het aantal werknemersbanen in deze sector. In de Achterhoek is die groei met 1,0% (+100 banen) echter minder sterk dan landelijk (+2,3%). Ondanks deze groei blijft het aantal werknemersbanen bij uitzendbureaus zowel landelijk als in de Achterhoek onder het niveau van 2023.

In de Achterhoek slaat banengroei in industrie in 2025 om in lichte krimp

In sommige sectoren slaat de groei de werkgelegenheid in 2024 om in banenkrimp in 2025. Een voorbeeld daarvan is de **industrie**. Deze sector heeft met ruim 18% van alle werknemersbanen in de Achterhoek een groot aandeel in de regionale werkgelegenheid. Het verlies in de industrie blijft in 2025 echter beperkt tot ongeveer 100 banen van werknemers.

Er zijn wel verschillen tussen deelsectoren binnen de industrie. Met name voor energie-intensieve bedrijven is de hoge energieprijzen een belangrijke remmende factor. Daardoor staat vooral de werkgelegenheid onder druk in de chemische industrie en in de overige industrie. De metaalindustrie heeft ook last van de hoge energieprijzen, maar deze deelsector laat in 2024 in tegenstelling tot de andere deelsectoren juist banengroei zien. Tot de metaalindustrie hoort behalve de productie van metaal, waarbij veel energie nodig is, ook de elektrotechnische en machine-industrie.

In 2024 begint het sentiment in de industrie wel wat te verbeteren door positievere vooruitzichten voor de export en herstel van koopkracht. Vanaf 2025 volgt dan ook een lichte groei van de productie. Desondanks neemt de werkgelegenheid in 2025 licht af. De aanhoudende personeelstekorten stimuleren werkgevers vol in te zetten op technologische ontwikkelingen, automatisering en digitalisering. Hierdoor blijft de arbeidsproductiviteit toenemen en zijn minder werknemers nodig voor de productie.

Ondanks kleinere vraag blijft personeel nodig voor vervoer en opslag

De sector **vervoer & opslag** staat onder druk. Het aantal banen van werknemers in vervoer & opslag groeit in de Achterhoek zeer licht met 0,7% in 2024 en in 2025 met 0,2% tot 6.500 werknemersbanen. Die lichtere groei komt door afnemende vraag bij opdrachtgevers in onder andere de bouw en industrie. Daarnaast vormen personeelstekorten een knelpunt. In de Achterhoek is 19% van de werknemers in deze sector 60 jaar of ouder. Dat is het hoogste percentage 60-plus werknemers van alle sectoren. Deze mensen bereiken binnen 7 jaar de pensioengerechtigde leeftijd. Als al deze mensen moeten worden vervangen, ontstaan alleen daardoor al ruim 170 vacatures per jaar, ondanks de geringe banengroei. Door de krapte op de arbeidsmarkt is het maar de vraag of die vacatures allemaal ingevuld kunnen. Voor werkzoekenden betekent dit dat er nog steeds kansen zijn in deze sector.

Werkgelegenheid groeit vooral in Zuidoost-Brabant, Flevoland en Groot Amsterdam

In Nederland groeit de werkgelegenheid in 2024 en 2025 met 0,7% per jaar en komt uit op 9,1 miljoen banen van werknemers. Daar naast zijn er dan nog eens 2,6 miljoen banen van zelfstandigen. In vrijwel alle regio's groeit het aantal werknemersbanen. Alleen in Noord-Limburg en in Zuid-Limburg neemt het aantal werknemersbanen licht af. In de **Achterhoek** is nauwelijks sprake van banengroei, net als in Midden-Limburg en Drenthe. De regio's waar het aantal werknemersbanen het sterkst groeit zijn Zuidoost-Brabant, Flevoland en Groot Amsterdam.

Een belangrijke verklaring voor het verschil in de regionale ontwikkeling van het aantal banen is het regionale verschil in de ontwikkeling van het aantal inwoners. De regionale bevolkingsgroei zegt enerzijds iets over de potentiële vraag naar producten en diensten, en anderzijds over het potentiële aanbod van werkenden en werkzoekenden. Bevolkingskrimp heeft een negatief effect op de ontwikkeling van de werkgelegenheid in sectoren als detailhandel, horeca, onderwijs en openbaar bestuur. In de Achterhoek daalt de bevolking in de werkzame leeftijd. Andere factoren die van invloed zijn op de regionale werkgelegenheidsontwikkeling zijn bijvoorbeeld de regionale sectorstructuur, de ligging van de regio ten opzichte van landelijke en Europese economische centra, beschikbare ruimte, ligging ten opzichte van snelwegen en opleidingsniveau van de beroepsbevolking.

Landelijk neemt aantal ontstane vacatures beperkt toe in 2024 en 2025

Het aantal ontstane vacatures bereikte in 2022 met bijna 1,6 miljoen het hoogste niveau sinds 1997. Dat was te verwachten omdat 2022 een uitzonderlijk jaar was door de opheffing van de coronabeperkingen. Na dat sterke herstel daalde het aantal ontstane vacatures in 2023 met 7,6% tot ruim 1,4 miljoen. Dat jaar groeide de economie nauwelijks. Door de iets gematigde economische groei die wordt verwacht, stijgt het aantal vacatures dat in 2024 ontstaat met 0,7% en in 2025 met 0,8% tot 1,4 á 1,5 miljoen per jaar. Dat is ongeveer 15% meer dan in 2019, kort voor het uitbreken van de coronacrisis. De lichte stijging van het aantal vacatures leidt echter niet tot nog grotere personeelstekorten. Het CPB verwacht namelijk dat de werkloze beroepsbevolking in 2024 en 2025 toeneemt, waardoor ook het aanbod van werkzoekenden groeit. Doordat het aanbod van werkzoekenden sterker toeneemt dan de vraag naar personeel, neemt de krapte iets af.

Ruim 7 op de 10 inwoners tussen 15 en 75 jaar in de Achterhoek werkt

De stabilisatie van het aantal werknemersbanen in de Achterhoek in 2024 en 2025 heeft deels te maken met de lagere economische groei. Ook personeelstekorten beperken de banengroei. Het dalend aantal inwoners in de Achterhoek in de leeftijd tussen 15 en 75 versterkt dit effect. Hoewel de krapte naar verwachting wel iets afneemt, blijft het in veel sectoren moeilijk om personeel te vinden.

In 2023 bedroeg de netto arbeidsparticipatie in de Achterhoek 72,8%. Dat betekent dat ruim 7 op de 10 inwoners van de Achterhoek in de leeftijd tussen de 15 en 75 jaar betaald werk hebben. Dat is in historisch perspectief een hoog aandeel. Inwoners in deze leeftijdsklasse die geen betaald werk hebben, zijn voor een groot deel niet beschikbaar voor werk vanwege pensioen of om gezondheidsredenen. De mensen die wel beschikbaar zijn voor werk, zijn niet allemaal direct inzetbaar. Dat komt door de 'kwalitatieve mismatch': de kenmerken en wensen van werkzoekenden sluiten niet altijd goed aan op de eisen die werkgevers stellen en de arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden die zij bieden. De hoge arbeidsparticipatie en deze mismatch zorgen ervoor dat er op de arbeidsmarkt weinig ruimte is voor verdere groei.

Personeelstekort remt groei en beperkt aanpak maatschappelijke uitdagingen

Door de krapte op de arbeidsmarkt worden steeds meer vacatures niet of pas na lange tijd ingevuld. De personeelstekorten die daardoor ontstaan remmen de banengroei en de economische groei. Vacatures ontstaan echter voor het overgrote deel omdat een personeelslid is gestopt met werken of elders of in een andere functie is gaan werken (vervangingsvraag), en slechts voor een klein deel door uitbreiding van de activiteiten (uitbreidingsvraag). Daardoor is het zelfs voor werkgevers die niet groeien noodzakelijk om alternatieven te vinden voor het werven van nieuw personeel.

Zo zetten werkgevers in sectoren met veel fysieke arbeid zoals de industrie, groothandel en vervoer & opslag in op automatisering en robotisering. Daardoor zijn er minder mensen nodig om de zelfde hoeveelheid productie te behalen. In dienstverlenende sectoren waarin automatisering lastiger is door te voeren, zoals horeca, zorg & welzijn, onderwijs en specialistische zakelijke diensten, moet de productie vaak worden gerealiseerd met het beschikbare personeel. Dat kan leiden tot stijgende werkdruk en hoger ziekteverzuim.

De krappe arbeidsmarkt beperkt verder de overheid in de aanpak van maatschappelijke opgaven. Nederland staat de komende jaren voor flinke uitdagingen op verschillende beleidsterreinen, denk bijvoorbeeld aan de energietransitie, zorg, onderwijs, defensie en veiligheid. Daarvoor is veel personeel nodig. Een groot deel van de werkzaamheden vindt niet binnen de overheidssector zelf plaats, maar bijvoorbeeld in de bouw of installatietechniek.

Laura Boers: 'Ondanks de iets afnemende personeelstekorten is het voor veel werkgevers een uitdaging om personeel te vinden. Deze krapte blijft een structureel probleem in sectoren met grote maatschappelijke opgaven: de zorg, ICT, techniek en het onderwijs. Het verleden laat zien dat deze tekorten hardnekkig zijn, ondanks alle inspanningen die de sectoren ondernemen om de tekorten tegen te gaan. Dit komt onder andere door de vergrijzing. De komende jaren gaan veel werkenden met pensioen. Zij laten vaak vacatures achter die vervuld moeten worden.'

Aanhoudende krapte vraagt om creatieve oplossingen

Veel werkgevers kampen met personeelstekorten. Er is veel werk te doen, maar er is vaak te weinig personeel. Deze personeelstekorten leiden tot lager productie en hogere werkdruk. Personeelstekorten zijn niet alleen lastig voor werkgevers. Ook de maatschappij heeft daar last van. Zo beperken veel winkels en restaurants hun openingstijden en vallen in het openbaar vervoer treinen en bussen uit. Basisvoorzieningen als de gezondheidszorg, veiligheid en onderwijs staan eveneens onder druk.

Deze aanhoudende krapte vraagt om creatieve oplossingen om personeel te werven en behouden. Het aanbod van werkende en werkzoekenden groeit minder hard dan de gewenste groei van producten en diensten. Dat betekent dat er ook creatieve en innovatieve aanpakken nodig zijn om de arbeidsproductiviteit te verhogen. Voor mogelijke oplossingen kunnen werkgevers inspiratie opdoen in het rapport '[Personeelstekorten aanpakken: 34 oplossingen voor werkgevers](#)'. Daarnaast maakte UWV voor 14 beroepsgroepen overzichten met [praktijkvoorbeelden van oplossingen](#) waar werkgevers mee aan de slag kunnen. Deze oplossingen worden al met succes toegepast door sommige werkgevers of bieden kansen binnen de specifieke beroepsgroepen om daarmee aan de slag te gaan.

Toelichting

- UWV publiceert jaarlijks de **Arbeidsmarktprognose** voor het lopende en het komende jaar. De UWV Arbeidsmarktprognose bestaat uit twee onderdelen:
 - een landelijke prognose van onder andere de aantallen banen en gewerkte uren in 19 sectoren van werknemers en zelfstandigen, plus een prognose van de vacatures;
 - regionale prognoses van het aantal werknemersbanen in 16 sectoren per arbeidsmarktregio.
- De werkgelegenheidsprognoses zijn in opdracht van UWV uitgevoerd door de onderzoeksbureaus:
 - SEOR (Paul de Hek, Arie-Jan van der Toorn, Mark den Hartog)
 - Bureau Louter (Peter Louter, Pim van Eikeren).
- De prognose van vacatures is uitgevoerd door UWV.
- Tegelijk met de UWV Arbeidsmarktprognose publiceert UWV op werk.nl het [Dashboard ontwikkeling werknemersbanen](#). Dit dashboard toont het aantal werknemersbanen per arbeidsmarktregio per sector in de jaren 2016 tot en met 2025.

Colofon

Uitgave

UWV Afdeling arbeidsmarktinformatie en -advies

Inlichtingen

Laura Boers
06 – 15 46 13 83
Laura.Boers@uwv.nl

Auteur

Laura Boers

Volg ons

Disclaimer

Alles uit deze uitgave mag worden overgenomen, graag zelfs, maar gebruikt u wel de bronvermelding.

UWV © Juni 2024